

Foto: ILVO

Rassenlijst voedergewassen en groenbedekkers 2012

Het ILVO publiceerde voor de 22ste keer een beschrijvende en aanbevelende rassenlijst voor voedergewassen (maïs, voederbiet, gras, klaver, bladkool, stoppelknol) en groenbedekkers (bladrammenas, gele mosterd, facelia, wikke, raaigras en rogge). – NAAR: ILVO –

Nieuw dit jaar zijn 3 rassen van gras, 6 rassen kuilmaïs en 1 ras korrelmaïs. Zij scoren beter dan de al gekende rassen op vlak van opbrengst, zowel als ziekteresistentie en kwaliteit. Het rassenonderzoek wordt bij het ILVO steeds uitgevoerd door gespecialiseerde onderzoekers van het onderzoeksdomein Plant-Teelt & Omgeving.

Procedure

Zaadfirma's en veredelingsbedrijven kunnen niet zomaar naar eigen goedgevonden nieuwe variëteiten van landbouwgewassen op de markt brengen. Ze zijn verplicht om hun nieuw ontwikkelde rassen eerst voor te leggen aan de overheid. Het zijn het Agentschap Landbouw & Visserijonderzoek, Productkwaliteitsbeheer van de Vlaamse overheid en haar Waalse tegenhanger Direction générale opérationnelle, Direction de Qualité die voor alle landbouwgewassen de opdracht geven om de nodige rassenproeven uit te voeren.

Pas wanneer na een wetenschappelijke proef blijkt dat de nieuwe rassen tenminste even goed of beter zijn dan de bestaande rassen, wordt een nieuw plantenras toegelaten tot de markt. Concreet gebeurt dat door opname in de jaarlijkse officiële rassenlijst. In België zijn 3 wetenschappelijke instellingen betrokken bij de officiële vergelijkende rassenproeven, voorafgaand aan de eventuele opname in de rassenlijst. Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) in Merelbeke is daar een van. Het Centre wallon de Recherches agronomiques (CRA-W) in Gembloux en het Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet (KBIVB), voor rassenproeven op suikerbiet, zijn de andere.

Voor de Belgische veehouder, maar zeker ook voor de zaadfirma's, loonwerkers, overheidsvoorlichters, praktijkcentra en landbouwscholen is de ILVO-rassenlijst sinds haar ontstaan in 1989 een vaste waarde geworden. De rassenlijst biedt een

objectieve garantie aan de landbouwers. Ze kunnen nieuwigheden zonder noemenswaardige risico's in hun teeltplan inschakelen. Vooral voor voedergewassen die op het eigen bedrijf verbruikt worden, is de nood aan een objectieve rassenvergelijking groot.

Criteria

De onderzoekers baseren hun oordeel op langlopende vergelijkende veldproeven (3 jaar op 5 tot 7 verschillende locaties en bodemtypes in België). De vergelijking gebeurt op basis van een op voorhand vastgelegde set van criteria. Hiertoe behoren onder andere objectieve beschrijvingen van opbrengst, ziekteverstand en kwaliteit. Een ras wordt slechts aanbevolen (en opgenomen in de rassenlijst) als het op een vooraf bepaalde set van criteria hoger scoort dan de andere rassen.

Het rassenonderzoek is ingebed in het onderzoeksdomein T&O van ILVO-Plant. De onderzoekers brengen hun expertise in rekening. Zo hecht de onderzoeksgroep veel belang aan de principes van duurzame landbouwpraktijken. Een voorbeeld hiervan is het criterium opbrengst dat men bekijkt in functie van de lager toegelaten bemestingsnormen (MAP 2011-2014). Op melkveebedrijven met een enge rotatie van grassen en maïs is er een verhoogde kans op ziektedruk en kunnen er structuurproblemen optreden.

Verder is er ook een groeiende aandacht voor duurzaam bodembeheer en voor de klimaatopwarming die meer droogtetolerantere gewassen en rassen zal vereisen.

De interactie tussen rassenonderzoek en het teelttechnische onderzoek door T&O laten toe om de nieuwigheden steeds actueel te beoordelen en enkel deze op te nemen die aangepast zijn aan onze (wijzigende) teelt- en uitbatingvoorwaarden.

Bewezen troeven

Bij de beoordeling van rassen worden heel wat kwaliteitsaspecten ingebouwd, zodat enkel de beste rassen in de handel komen. Daarnaast legt de overheid strenge normen op voor wat het in de handel brengen van zaden betreft.

Een verantwoorde rassenkeuze is 1 van de belangrijke schakels om te komen tot een rendabele en duurzame teelt. Voor het laatste decennium alleen al is de productie van verschillende groenvoedergewassen met 0,3 tot 2% per jaar (gewasafhankelijk) gestegen. De opbrengst van de huidige beste (aanbevolen) rassen kuilmaïs halen, bijvoorbeeld, 23% meer vos-opbrengst (opbrengst aan verteerbare organische stof) dan de kuilmaïsrassen van 20 jaar geleden. Voor korrelmaïs is de korrelopbrengst zelfs 41% hoger in vergelijking met 20 jaar geleden. Bij grassen (Italiaans en Engels raaigras) is de opbrengsttoename ongeveer 0,3 % per jaar. Het ILVO-rassenonderzoek leverde door zijn strenge evaluatieprocedure een belangrijke bijdrage aan de rentabiliteit. Op die manier kan de landbouwer meegenieten van de vooruitgang van de veredeling.

Een goed gestructureerd rassenbeproevingssysteem is niet goedkoop, maar de potentiële baten voor de landbouwers zijn een veelvoud van de kosten. Naar de toekomst toe zal het CGW-onderzoek, rekening houdend met een aantal randvoorwaarden (MAP-regelgeving, IPM, ...) de motor blijven van de vooruitgang door de veredeling. Daarom blijft een verdere uitbouw van de beschrijvende en aanbevelende rassenlijsten ook in de toekomst een van de prioritaire dienstverlenende opdrachten van het rassenonderzoek bij ILVO-Plant. Hieronder beschrijven we de nieuwigheden bij de grassen, kuilmaïs- en korrelmaïsrassen.

Grassen

Melprius (gekruist raaigras) Kweker en mandataris: ILVO-Plant, Toegepaste Genetica en Veredeling in Melle.

Kenmerken: tetraploïd ras, vrij goede tot goede persistentie, gemiddelde drogestofopbrengst in najaarszaai en een gemiddelde tot hoge drogestofopbrengst in voorjaarszaai, hoge drogestofopbrengst in de eerste snede, zeer weinig neiging tot aarvorming in het jaar van aanleg, groei-

type lijkt meer op Italiaans raaigras dan op Engels raaigras.

Melkim (Italiaans raaigras) Kweker en mandataris: ILVO-Plant, Toegepaste Genetica en Veredeling in Melle.

Kenmerken: diploïd ras, goede tot zeer goede persistentie, goede roestresistentie, hoge tot zeer hoge drogestofopbrengst in voorjaarszaai, gemiddelde tot hoge drogestofopbrengst in najaarszaai en gemiddelde tot lage drogestofopbrengst in de eerste snede, weinig tot zeer weinig neiging tot aarvorming in het jaar van aanleg.

Melsemper (Westerwolds raaigras) Kweker: ILVO-Plant, Toegepaste Genetica en Veredeling in Melle; mandataris: Semental s.a.s., La Prévôtérie in Yvré-l'Évêque (Frankrijk).

Kenmerken: diploïd ras, schiet halflaat door, goede jeugdgroei, zeer goede hergroei, vrij goede tot goede roestresistentie, gemiddelde drogestofopbrengst bij voorjaarszaai en een gemiddelde tot hoge drogestofopbrengst bij augustuszaai.

Kuilmaïs

Aaposito Kweker: Limagrain Europe (Frankrijk); mandataris: Limagrain Belgium in Avelgem-Kerkhove.

Kenmerken: enkelvoudige hybride, goede jeugdgroei, vormt een laag tot zeer laag gewas met een lage tot zeer lage kolfaanzetting, goede tot zeer goede legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot, rijpt vroeg af en geeft een gemiddelde totale drogestofopbrengst, gemiddelde verteerbaarheid en een gemiddelde vos-opbrengst, gemiddeld tot hoog zetmeelgehalte.

Aaravan Kweker: Limagrain Europe (Frankrijk); mandataris: Limagrain Belgium in Avelgem-Kerkhove.

Kenmerken: enkelvoudige hybride, goede jeugdgroei, vormt een gemiddeld tot laag gewas met een gemiddelde kolfaanzetting, zeer goede legervastheid en goede tot zeer goede resistentie tegen stengelrot, rijpt halfvroeg af en geeft een gemiddelde totale drogestofopbrengst, gemiddelde verteerbaarheid en een gemiddelde tot hoge vos-opbrengst, gemiddeld tot laag zetmeelgehalte.

Eliot Kweker: Limagrain Europe (Frankrijk); mandataris: Limagrain Belgium in Avelgem-Kerkhove.

Kenmerken: enkelvoudige hybride, goede jeugdgroei, vormt een gemiddeld tot laag gewas met een lage kolfaanzetting, zeer goede legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot, rijpt halfvroeg af en geeft een gemiddelde tot hoge totale drogestofopbrengst, gemiddelde verteerbaarheid met een gemiddelde tot hoge vos-opbrengst, laag zetmeelgehalte.

LG 30222 Kweker: Limagrain Europe (Frankrijk); mandataris: Limagrain Belgium in Avelgem-Kerkhove.

Kenmerken: enkelvoudige hybride, goede jeugdgroei, vormt een gemiddeld tot kort gewas met een lage tot zeer lage kolfaanzetting, goede tot zeer goede legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot, rijpt halfvroeg af en geeft een hoge totale drogestofopbrengst, gemiddelde verteerbaarheid en hoge tot zeer hoge vos-opbrengst, gemiddeld tot hoog zetmeelgehalte.

LG 30223 Kweker: Limagrain Europe (Frankrijk); mandataris: Limagrain Belgium in Avelgem-Kerkhove.

Kenmerken: enkelvoudige hybride, goede jeugdgroei, vormt een gemiddeld tot kort gewas met een lage tot zeer lage kolfaanzetting, zeer goede legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot, rijpt halfvroeg af en geeft een hoge totale drogestofopbrengst, gemiddelde verteerbaarheid en hoge tot zeer hoge vos-opbrengst, gemiddeld zetmeelgehalte.

SY Cooky Kweker: Syngenta Seeds s.a.s. (Zwitserland); mandataris: Syngenta Seeds in Merelbeke.

Kenmerken: enkelvoudige hybride, vrij goede tot goede jeugdgroei, vormt een gemiddeld tot laag gewas met een gemiddelde tot lage kolfaanzetting, goede tot zeer goede legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot, rijpt halflaat af en geeft een gemiddelde totale drogestofopbrengst, gemiddelde verteerbaarheid met een gemiddelde tot hoge vos-opbrengst, gemiddeld zetmeelgehalte.

Korrelmaïs

Koloris Kweker: kws Einbeck (Duitsland); mandataris: kws Benelux in Sinaai.

Kenmerken: driewegkruising, vrij goede tot goede jeugdgroei, vormt een gemiddeld gewas met een gemiddelde tot lage kolfaanzetting, goede tot zeer goede legervastheid en goede resistentie tegen stengelrot, rijpt halfvroeg af en geeft een hoge korrelopbrengst, geeft een gemiddelde tot hoge kolfopbrengst met een hoog spilaandeel, goede stabiliteit over de jaren en de locaties. ■

Het ILVO verspreidt de rassenlijst via haar website www.ilvo.be. Het is ook mogelijk om tegen betaling een gedrukte versie van de lijst aan te vragen. De rassenlijsten worden opgestuurd na storting op het rekeningnummer 733-0386569-54 van het EV-ILVO met vermelding van de gewenste rassenlijst(en) (N of F) en het gewenste aantal (7 euro per rassenlijst, verzendingskosten inbegrepen). Deze Belgische rassencatalogus blijft actueel voor de ingeschreven rassen tot oktober van het lopende jaar. Voor meer info kan je terecht bij ILVO-Plant T&O, tel. 09 272 27 00.